

KAEBUSTE MENETLEMISE JA UURIMISE KORD

1. peatükk ÜLDPÕHIMÕTTED

§ 1. Korra kehtestamise alus

Käesolev kaebuste menetlemise ja uurimise kord (edaspidi *kord*) on kinnitatud audiitortevuse seaduse (edaspidi *AudS*) § 124 lõike 1 punktide 1, 8, 25 ja 26 alusel audiitortevuse järelevalve nõukogu (edaspidi *järelevalvenõukogu*) 12.09.2017. aasta otsusega.

§ 2. Korra eesmärk

(1) Korra eesmärgiks on kehtestada Audiitorkogu liikme ja Audiitorkogu tegevuse kohta laekunud kaebuste menetlemise ja uurimise detailsem regulatsioon.

(2) Kaebusi menetleb ja uurimismenetlust viib läbi järelevalvenõukogu.

§ 3. Korra jõustumine

(1) Käesolev kord jõustub 13.09.2017. aastal.

(2) Korra jõustumisega muutub kehtetuks järelevalvenõukogu 29.10.2012 otsusega kinnitatud Audiitorkogu kaebuste menetlemise ja uurimise kord.

2. peatükk KAEBUSTE MENETLEMINE JA UURIMISMENETLUSE LÄBIVIIMINE

1. jagu Üldsätted

§ 4. Kaebuse ja uurimismenetluse eesmärk

(1) Kaebuse menetlemise eesmärgiks on selgitada välja kaebusega seotud asjaolud.

(2) Uurimismenetluse läbiviimise eesmärgiks on tuvastada AudS-is või selle alusel kinnitatud õigusaktides sätestatud nõuetele mittevastavat Audiitorkogu organi või Audiitorkogu liikme (edaspidi *uuritav*) tegevus.

(3) Kaebuse menetlemise alustamiseks peab olema ajend ja alus. Kaebuse menetlemise ajend on tuvastatava isiku kaebus. Menetluse alus on väidetavalt toime pandud rikkumise tunnuste piisavalt motiveeritud sedastamine menetluse ajendis.

(4) Uurimise võib järelevalvenõukogu alustada mis tahes informatsioonile tuginedes, kui on põhjendatud kahtlus, et uuritava tegevust on vaja uurida.

(5) Uurimismenetluse läbiviimisel lähtutakse käesoleva korra kaebuse menetluse vastavatest sätetest ulatuses, milles need ei ole vastuolus uurimismenetluse olemuse, eesmärgi ja sisuga.

§ 5. Kaebuse sisunõuded ja menetlusse võtmise eeldused

(1) Kaebus esitatakse järelevalvenõukogule kirjalikult ametliku posti- või e-posti vahendusel.

(2) Kaebus peab sisaldama vähemalt:

- 1) kaebuse esitamise kuupäeva;
- 2) kaebuse esitaja nime, posti- või e-posti aadressi ja sidevahendite numbreid;
- 3) õigusrikkumise tunnustele vastava teo piisavalt põhjalikku kirjeldust ja põhjuseid, miks kaebuse esitaja on seisukohal, et Audiitorkogu liige või organ on pannud toime õigusrikkumise tunnustele vastava teo;
- 4) kaebuse esitaja teavitust selle kohta, kas talle teadaolevalt on kaevatavas asjas pooleli või lõppenud mõni menetlus (nt kohtu- või süüteomenetlus);
- 5) võimalusel kaebuse põhiseisukohti tõendavad dokumendid.

(3) Järelevalvenõukogu võib jätta kaebuse menetlusse võtmata, kui:

- 1) kaebus ei sisalda käesoleva paragrahvi lõikes 2 nõutud andmeid ja kaebuse esitaja ei ole määratud tähtajaks kaebuse puudusi kõrvaldanud;
- 2) kaebuse sisu ei ole loetav või arusaadav;
- 3) kaevatavas asjas on olemas jõustunud kohtuotsus või toimub kohtumenetlus;
- 4) esinevad muud olulised asjaolud, miks menetluse alustamine ei ole asjakohane või põhjendatud.

(4) Kaebus on üksnes sisend järelevalvenõukogu otsustusele kas alustada vastavate asjaolude pinnalt konfidentsiaalset järelevalvelist kaebuse menetlust või mitte. Järelevalvenõukogu teavitab kaebuse esitajat üksnes kaebuse kättesaamise faktist, samuti võib vajadusel paluda andmete täpsustamist ning muuhulgas asjaolust, et võimalik järelevalvemenetlus on konfidentsiaalne.

(5) Kui kaebuse saanud Audiitorkogu organ leiab, et kaebuse menetlemine ei ole tema pädevuses, edastab ta kaebuse viivitamata, alates kaebuse registreerimisest, pädevale asutusele või organile menetlemiseks, teavitades sellest kaebuse esitajat.

(6) Kui kaebuse saanud Audiitorkogu organ leiab, et kaebuse menetlemine on osaliselt tema pädevuses, edastab ta kaebuse käesoleva paragrahvi lõikes 5 ettenähtud korras. Kaebuse saanud Audiitorkogu organ märgib pädevale asutusele või organile saadetavas kaaskirjas, millises osas oodatakse pädevalt asutuselt või organilt kaebuse menetlemist.

§ 6. Kaebuse menetlustoimik

- (1) Kaebuse menetluse alustamisel avatakse kaebuse menetlustoimik, kus säilitatakse menetluses tähtsust omavaid andmeid ja dokumente.
- (2) Menetlustoimikusse kantakse andmed ja dokumendid viivitamata pärast menetlust puudutava sündmuse toimumist või sellest teadasaamist või dokumendi vastuvõtmist.
- (3) Kaebuse menetlustoimikut peetakse võimalusel audiitortegevuse registri infosüsteemis.

§ 7. Kaebuse menetluse materjalide säilitamine

Käesolevas korras sätestatud menetluste materjalide säilitamise korraldab järelevalvenõukogu vastavalt seadusele ja Audiitorkogu asjaajamise korrale.

2. jagu

Audiitorkogu liikme või organi kohta laekunud kaebuse menetlemine

§ 8. Kaebuse menetluse alustamine

- (1) Audiitorkogu liikme või organi kohta laekunud kaebuseid menetleb järelevalvenõukogu.
- (2) Järelevalvenõukogu otsustab kaebuse põhjal menetluse alustamise. Kaebuse menetluse alustamise otsuses määratakse muuhulgas kindlaks menetlusosalised.
- (3) Järelevalvenõukogu teavitab kirjalikus vormis kaebuse menetluse alustamisest menetlusosalisi, vajadusel informeerib kaebuse sisust, palub järelevalvenõukogu poolt määratud mõistliku tähtaja jooksul kaebealusel esitada omapoolne kirjalik seletus kaebuses toodud asjaolude kohta ning annab teistele menetlusosalistele võimaluse esitada kaebuse menetlemisega seotud arvamus ja vastuväited. Teavitus peab sisaldama viidet menetluse töörühma liikmete kohta ning menetlusosalise õigusele esitada järelevalvenõukogule nende kohta mõjuvat põhjust sisaldav taandusavaldus eelkõige olukorras, kus esineb huvide konflikti olukord. Taandusavaldus tuleb esitada viivitamatult või hiljemalt 5 tööpäeva jooksul menetluse algatamise otsusest ja menetleja teadasaamisest.
- (4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teade toimetatakse isikutele kätte viivitamata alates kaebuse menetlusse võtmise otsustamisest.

§ 9. Töörühma kaasamine

- (1) Järelevalvenõukogu moodustab AudS §-des 138 ja 139 sätestatud alustel kaebuse menetluses tähtsust omavate asjaolude välja selgitamiseks töörühma.

(2) Töörühm lähtub oma tegevuses käesolevast korrast ja AudS §-des 138 ja 139 ning § 140 lõigetes 3, 4 ning 8 sätestatust.

(3) Töörühm viib läbi kaebuse asjaolude selgitamist järelevalvenõukogu juhtimise ja järelevalve all.

(4) Töörühma liikme tasustamise ja kulude hüvitamise korraldab järelevalvenõukogu. Menetluse eest ei tohi töörühma juht ega liige saada tasu ega hüvitust muudest allikatest kui järelevalvenõukogult.

(5) Järelevalvenõukogul on õigus kaasata töörühma liikmeteks asjatundjad (edaspidi nimetatud *asjatundja*) kes ei ole Audiitorkogu töötajad ning kellel on kaebuse menetluse läbiviimiseks küllaldased teadmised rahanduse, õiguse ja arvestuse valdkonnas. Järelevalvenõukogul on õigus kaasata kaebuse menetlusse väliseid eksperte, kes ei ole töörühma liikmed, tagades järelevalvelise informatsiooni konfidentsiaalsuse ja sõltumatuse.

(6) Töörühma juht esitab järelevalvenõukogule viivitamata töörühma töö lõpetamisest arvates AudS § 140 lõigetes 3 ja 4 sätestatu kohaselt koostatud töörühma aruande.

§ 10. Kaebuse menetlus

(1) Järelevalvenõukogul ja töörühma liikmel on õigus kontrollida menetlusega seotud asjaolusid ja dokumente, mh saada menetletavalt isikult järelevalveks vajalikku informatsiooni, tutvuda kutsetegevusega seotud dokumentidega mis tahes teabekandjal ning saada nendest tasuta koopiaid, ära kirju ja väljavõtteid.

(2) Menetlusosaline on kohustatud looma kõik vajalikud eeldused menetlustoimingute õigeaegseks ja sujuvaks läbiviimiseks, sh ilmuma kutses märgitud ajal kutses märgitud kohta või võimaldama järelevalvenõukogul ja töörühmal kokkulepitud ajal ligipääsu kokkulepitud kohta, samuti tegema omal kulul koopiaid, ära kirju ja väljavõtteid vajalikest tõendusmaterjalidest.

(3) Kaebuse menetluse kohapealsed menetlustoimingud protokollitakse. Menetlustoimingu protokoll allkirjastavad protokoll koostanud isik ja isikud, kes viibisid menetlustoimingu juures. Menetlustoimingu protokoll peab sisaldama vähemalt AudS § 140 lõikes 2 toodud andmeid.

§ 11. Kaebuse menetluse lõpetamine

(1) Kaebuse menetlus lõpetatakse järelevalvenõukogu otsusega.

(2) Enne kaebuse menetluse lõpetamise otsuse tegemist peab järelevalvenõukogu andma menetlusosalistele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited, välja arvatud HMS § 40 lõikes 3 sätestatud juhtudel.

(3) Järelevalvenõukogu arutab ja võtab arvesse kaebuse asjaolusid, läbiviidud menetlustoiminguid, tuvastatud leide, tähelepanekuid, seisukohti ning järeldusi, sh töörühma aruandes käsitletud teemasid ja menetlusosaliste poolt esitatud seletusi, arvamusi ja vastuväiteid ning muid asjas tähtsust omavaid asjaolusid ja teeb vastavad otsused.

(4) Kui kaebuse menetlemisel ei tuvastatud asjaolusid, mis annavad alust arvata, et kaebalune on pannud toime õigusrikkumise, teeb järelevalvenõukogu kaebuse menetluse lõpetamise otsuse.

(5) Kui kaebuse menetlemisel selgitati välja asjaolud, mis annavad alust arvata, et Audiitorkogu liige on pannud toime õigusrikkumise, lõpetab järelevalvenõukogu kaebuse menetluse ja otsustab kas ühe või mitme alljärgneva meetme rakendamise:

- 1) algatada distsiplinaarmenetlus;
- 2) võtta ära vandeaudiitori kutse või tunnistada kehtetuks audiitorettevõtja tegevusluba;
- 3) teha ettekirjutus või esitada Rahandusministeeriumile ettepanek ettekirjutuse tegemiseks või väärteomenetluse algatamiseks;
- 4) teavitada pädevat asutust õigusrikkumisest, mis ei ole käsitatav AudS-is sätestatud distsiplinaarsüüteona ega väärteona või
- 5) muude asjakohaste meetmete rakendamise.

(6) Kaebuse menetlemise lõpetamise otsus tehakse menetlusosalistele ja pädevatele asutustele teatavaks hiljemalt 30 tööpäeva jooksul pärast järelevalvenõukogu otsuse tegemist.

3. peatükk

AUDIITORKOGU ORGANITE JA JÄRELEVALVENÕUKOGU KOOSTÖÖ

§ 12. Juhatus ja järelevalvenõukogu koostöö

(1) Juhatus on kohustatud viivitamata edastama talle ekslikult edastatud kaebuse või muu dokumendi, mis oleks tulnud esitada järelevalvenõukogule. Kui dokument on kindlalt edastatud järelevalvenõukogule kustutab juhatus selle enda info hulgast ega kasuta selles olevat informatsiooni.

(2) Juhatus edastab järelevalvenõukogule viivitamata informatsiooni, mis viitab vajadusele viia läbi järelevalvenõukogu poolseid tegevusi, mh uurida asjaolusid, alustada kaebuse menetlust vms.

4. peatükk
KORRA RAKENDAMINE

§ 13. Rakendamine

Korda rakendatakse menetluste suhtes, mis on alustatud pärast korra §-s 1 sätestatud otsuse jõustumise kuupäeva.